

Bijlage 2 – maatregelen uit OCTAS die op korte termijn* uitgevoerd zouden kunnen worden, inclusief budgetneutrale benadering

Gezien de urgentie om deze kabinetsperiode het huidige stelsel voor ziekte en arbeidsongeschiktheid te verbeteren en te vereenvoudigen is in de uitwerking van de door OCTAS voorgestelde maatregelen onderzocht welke hiervan op korte termijn – deze kabinetsperiode – in praktische zin uitgevoerd zouden kunnen worden. Daarover zal uiteraard eerst besluitvorming moeten plaatsvinden.

Tabel 1 bevat een overzicht van maatregelen die in principe op korte termijn uitvoerbaar zijn. OCTAS doet – met name in variant 2 en 3 – ook voorstellen voor fundamenteel andere stelsels; om die maatregelen uit te voeren is meer tijd nodig. Wel bieden die inspiratie voor een lange termijn visie en werkt het kabinet maatregelen uit die zijn gestoeld op de visie achter variant 2, met als doel om deze inpasbaar te maken in het huidige WIA-stelsel. Deze maatregelen zijn op dit moment nog niet voldoende uitgewerkt voor publicatie.

De in tabel 1 grijs gearceerde maatregelen zijn de maatregelen die ook in deze brief genoemd worden als manieren om het uitkeringsregime binnen het huidige stelsel te kunnen vereenvoudigen. In tabel 1 staan daarnaast alle overige maatregelen die binnen het huidige stelsel zouden kunnen worden ingevoerd en door OCTAS worden genoemd in variant 1. Van de uitgewerkte maatregelen zijn alleen de structurele kosten duidelijk. Een breder maatregelenpakket kan leiden tot een per saldo structurele stijging van de uitgaven aan de ZW en WIA. De (incidentele) kosten tot de structurele situatie moeten nog verder worden uitgewerkt. Zowel de incidentele als structurele uitgaven zouden dekking vergen door andere keuzes binnen het stelsel of vergt aanvullende middelen.

Verschillende maatregelen dienen verschillende doelen. Dit hebben we weergegeven in de tabel. Deze doelen sluiten aan bij de twee hoofddoelen van het stelsel (dempen inkomensverlies en participatie bevorderen) en de vier kwaliteitseisen die in de brief staan (menselijke maat, eenvoud, uitvoerbaarheid en betaalbaarheid).¹ Hierbij past de kanttekening dat deze weergave niet uitputtend is en geen recht doet aan alle nuances die er zijn wanneer we naar de effecten van maatregelen kijken. Zo kunnen effecten van een maatregel voor verschillende groepen anders uitpakken. Voor een uitgebreidere analyse van de effecten van de maatregelen verwijzen we naar de bijgevoegde fiches.

De set aan maatregelen in tabel 1 biedt ook mogelijkheden voor een pakket dat in structurele termen budgettair neutraal of zelfs besparend is. Het ingroeipad is niet budgetneutraal. In tabel 2 is een voorbeeld opgenomen van een pakket dat structureel budgettair neutraal is. Dit betreft een voorbeeld, uitsluitend ter illustratie: er zijn meer en andere pakketten denkbaar. Budgettaire consequenties moeten worden gedekt conform de begrotingsregels.

Tabel 1 – Lijst van mogelijke maatregelen

Maatregel	Fiche nr.	Raming structurele kosten in mln euro	Aan welke doelen levert de maatregel een bijdrage?	Gaat ten koste van
Afschaffen IVA en daarmee vervallen van het duurzaamheidscriterium	1	-984	Eenvoud, uitvoerbaarheid verbeteren	Inkomensverlies dempen (volledig arbeidsongeschikten)
Afschaffen Vervolguitkering	2	507	Eenvoud, menselijke maat, uitvoerbaarheid verbeteren	Participatie bevorderen
Splitsen uitkering in risicogefinancierd en algemeen gefinancierd deel	16	Nvt (onderdeel voorgaande raming)	Risicosolidariteit tussen werkgevers en stabiliteit hybride markt	Participatie bevorderen

¹ De raming van structurele kosten is in dit overzicht de indicator voor betaalbaarheid. Dit staat niet opgenomen in de twee rechterkolommen in bijlage 1. Daarbij geldt voor sommige maatregelen dat de (incidentele of structurele) kosten ook als nadeel beschouwd kunnen worden.

Verkorten risicoperiode WGA van 10 naar 5 jaar. <i>Alternatief: van 10 naar 8 jaar</i>	19	441 (5 jaar) 2 142 (8 jaar) 2	Eenvoud	Participatie bevorderen
Banenafpraak uitbreiden met WIA-gerechtigden	3	9	Participatie bevorderen, menselijke maat, eenvoud	Uitvoerbaarheid
CBBS aanpassingen	4	0*	Eenvoud (maatregel in de vorm zoals uitgewerkt in het fiche heeft slechts beperkt effect), menselijke maat	
Versterken informatie-uitwisseling	21	0*	Eenvoud, uitvoerbaarheid verbeteren	
Intensiveren UWV-dienstverlening ZW-gerechtigden	9	PM	Participatie bevorderen, uitvoerbaarheid verbeteren, menselijke maat	
Hoogte loongerelateerde uitkering eerste twee maanden 70%	7	-12	Eenvoud	Inkomensverlies dempen
Maximering maatmanloon	10	-72	Participatie bevorderen	Eenvoud
No-riskpolis uitbreiden met doelgroep 2e spoor re-integratie	11	267	Participatie bevorderen, menselijke maat	Uitvoerbaarheid
No-riskpolis uitbreiden met doelgroep 2 ^e spoor re-integratie als pilot/experiment	11	0*	Participatie bevorderen, menselijke maat	Uitvoerbaarheid
Overgang 2e spoor naar UWV of regionale dienstverlener	12	30 of 97***	Eenvoud	Uitvoerbaarheid
Praktisch beoordelen	13	47	Eenvoud, uitvoerbaarheid verbeteren, menselijke maat	
RIV-toets medisch advies bedrijfsarts leidend	15	150	Eenvoud, uitvoerbaarheid verbeteren	
Taakdelegatie: werken in SMC's	17	0*	Uitvoerbaarheid verbeteren	
Tragere beëindiging bij inkomsten van meer dan 65% maatmanloon (75% bij drempelverlaging) maatmanloon	18	11	Participatie bevorderen, menselijke maat	
WIA-drempel verlagen naar 25%	22	285	Menselijke maat	Participatie, uitvoerbaarheid
Verlagen WIA-drempel 15%	22	498	Menselijke maat	Participatie, uitvoerbaarheid
Versnelde aanvraag (variant 1)	20	-47	Eenvoud	Inkomensverlies dempen (volledig arbeidsongeschikten)

² Dit bedrag geldt als deze maatregel wordt genomen in combinatie met het afschaffen van de vervolguutkering en afschaffen van het duurzaamheids criterium (IVA).

Toelichting bij tabel 1:

De twee rechter kolommen bevatten op basis van de informatie in de fiches een duiding van de doelen waar de betreffende maatregel aan bijdraagt of waarvan het ten koste gaat. Dit overzicht dient strikt ter indicatie. Een aantal disclaimers is op zijn plaats:

- 1) De ramingen zien op de structurele kosten. Het is van belang op te merken dat de meeste maatregelen ook incidentele kosten met zich meebrengen, die van dekking voorzien moeten worden.
- 2) We geven geen indicatie van hoe groot het effect van de maatregel is (waar mogelijk bevatten de afzonderlijke fiches daarover meer informatie).
*geen structurele kosten voorzien
**omvang kosten is afhankelijk van gekozen variant maatregel.

Tabel 2 – Voorbeeld van structureel budgetneutraal of besparend pakket

Nr fiche	Maatregel	Raming structurele kosten in mln euro
1	Afschaffen IVA en daarmee vervallen van het duurzaamheids criterium	-984
2	Afschaffen Vervoluitkering	507
20	Versnelde aanvraag (variant 1)	-47
19	Verkorten risicoperiode WGA van 10 naar 8 jaar ³	142
13	Praktisch beoordelen	47
10	Maximering maatmanloon	-72
7	Hoogte loongerelateerde uitkering eerste twee maanden 70%	-12
18	Tragere beëindiging bij inkomsten van meer dan 65% maatmanloon (75% bij drempelverlaging) maatmanloon	11
15	RIV-toets medisch advies bedrijfsarts leidend	150
11	No-riskpolis uitbreiden met doelgroep 2 ^e spoor re-integratie als pilot/experiment	0*
	Totaal	-258

³ De risicoperiode kan verder worden ingekort binnen een structureel budgettair neutraal kader.